

imalpriser fører til det modsatte, Maksimalpriserne hemmer Forbruget og fører til, at Priserne i det lange Løb vil komme til at stige meget mere, end hvis man fik den hurtige og stærke Stigning. Det er derfor min Overbevisning, at den Prisregulering, der har været foretaget over hele Verden, i Forbindelse med, at man er kommet ind paa at fastsætte Lønningerne efter Pristallet, har en stor Skyld i det høje Prisniveau, vi er kommet op paa.

Men nu vil man altsaa nedsætte en ny overordentlig Kommission, en Kommission, der foruden den Formand, som Erhvervsministeren udnævner, skal bestaa af 4 Rigsdagsmænd. Jeg kan ikke karakterisere denne Kommission som andet end en partipolitisk, men usagkyndig Kommission. Det er, som den ærede Ordfører for Venstre fremhævede, en overordentlig vanskelig Opgave, man sætter denne Kommission, en Opgave, som den slet ikke vil være i Stand til at løse. Og denne Kommission giver man saa Ret til med den højtærede Erhvervsministers Bistand at kræve Oplysninger af alle og enhver til Kontrol af Prisernes Rimelighed. Nu tror jeg, at de fleste erhvervsdrivende rolig vil fremlægge deres Prisberegninger for den, der vil være i Stand til at bedømme dem . . . (Træer: Mon?) — der blev sagt: mon; det tror jeg dog, de vilde, naar de var sikre paa, at Oplysningerne ikke skulde misbruges — men der er dog visse Forretningshemmeligheder, som man ikke kan forlange skal lægges frem paa en saadan Maade, at de kan komme til Konkurrenternes Kundskab. Men efter Forslaget her skal saadanne Oplysninger kunne kræves ikke alene af Forretningens Indehaver, men man kan kræve dem af alle og enhver, af Funktionærer, Arbejdere o. s. v. Det vil sige, at man kan kræve disse Oplysninger paa en saadan Maade, at her vil være en rig Arbejdsmark for Angiveri og øndsindet Uvidenhed, og der vil maaske blive en Lejlighed for Konkurrenter til at øse af disse Kilder.

Saa giver man denne Kommission fornøden sagkyndig Bistand. Paa hvilken Maade giver man denne Kommission den fornødne sagkyndige Bistand? Ja, vel paa samme Maade, som man i sin Tid gav den overordentlige Kommission denne Bistand. Man tog nogle unge statsvidenskabelige Kandidater, som sikkert gerne vilde udføre den Opgave, der blev paalagt dem; i Almindelighed var det Folk med Anskuelser, der var uvenlige overfor Erhvervslivet, Folk, som ikke havde Forstaaelsen af, at Erhvervs-

livet skulde have saadanne Kaar at arbejde under, at det ogsaa kunde udføre sin Opgave paa en for Samfundet tilfredsstillende Maade. De betragtede Erhvervslivets Mænd som en Slags Forbrydere. Og Erhvervslivets Mænd maatte stille til Forhør og Undersøgelse hos disse Folk, som manglede den praktiske Erfaring, der dog er det, der skal gøre det muligt at danne sig nogen Mening om disse vanskelige Spørgsmaal.

Og hvorledes søgte man saa at løse Spørgsmaalet om Prisansættelse? Man søgte at løse det paa den Maade, at de handlende altid skulde slaa noget af paa Priserne. De erhvervsdrivende, der mødte som Repræsentanter for Erhvervene, var klar over, at der skulde forlanges noget mere end det, de ansaa for rimeligt. Den eneste Maalestok, Kommissionen havde for, at man fik ansat de rigtige Priser, de for Forbrugerne rimelige Priser, var, at man havde faaet slaaet noget af paa de Krav, der var stillet. Derfor blev disse Prisansættelser i overordentlig høj Grad vilkaarlige; i nogle Tilfælde blev de sikkert for høje, i andre Tilfælde blev de for lave, og jeg tror i Særdeleshed, man mange Steder gik Detailhandelen for nær, fordi man ikke havde Forstaaelsen, at det nu koster betydeligt mere at fordele Varer ud i smaa Partier, end hvis man kan sælge dem i store Partier.

Ser man paa det foreliggende Forslag, vil man se, at det i Modsætning til det Forslag, der blev fremsat i 1920, paa den ene Side indeholder alt og paa den anden Side indeholder saa godt som intet. Det giver Ret til at beskæftige sig med Priser, navnlig paa Varer, men der er i Forslaget intet i Vejen for, at man kan beskæftige sig med Priser paa alle mulige andre Ting. Men hvis man spørger, efter hvilke Principper man skal foretage disse Undersøgelser, saa siger Forslaget intet. Der tales om Fortjeneste — der tales ikke noget, om det er Bruttofortjeneste eller Nettofortjeneste. Og naar der tales om Avancer, tales der ikke noget om, at man maa regne med Konkunkturavancer. Kommer disse ogsaa ind under urimelige Avancer? For hvis det er Meningen, hvem skal saa bære Konkunkturtabene? Nogle faa Maaneder efter, at det sidste Forslag om urimelig Handelsavance blev fremsat, var vi inde i en Krise, der bragte saa store Tab for de Folk, som man kort i Forvejen havde villet føre ind under en Kontrol, at der overhovedet ikke kunde blive Tale om nogen urimelig Handelsavance; der blev overhovedet ikke Tale om nogen Avance paa det Tidspunkt, men om store Tab.